

U z n e s e n i e

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobkyne **V. C.**, bývajúcej v B., proti žalovanému **RNDr. J. C.**, bývajúcemu v B., **o určenie výživného**, vedenej na Okresnom súde Bratislava II pod sp.zn. 17 C 139/2005, o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo 6. marca 2008 sp.zn. 6 Co 450/07, takto

r o z h o d o l :

Dovolanie žalovaného **o d m i e t a** .

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov dovolacieho konania.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Bratislava II rozsudkom z 25. januára 2007 č.k. 17 C 139/2005-530 v spojení s opravným uznesením z 21. augusta 2007 č.k. 17 C 139/2005-588 uložil žalovanému povinnosť platiť žalobkyňi výživné v sume 2 500,-- Sk mesačne počnúc dňom 22.12.2003 až do 12.9.2004 a v sume 3 000,-- Sk počnúc dňom 1.9.2005 vždy k 15-temu dňu v mesiaci vopred k rukám žalobkyne. Zročné výživné za obdobie od 22.12.2003 do 25.1.2007 vo výške 55 199,-- Sk povolil žalovanému splácať v 500,-- Sk mesačných splátkach spolu s bežným výživným. Vo zvyšku návrh na určenie výživného za obdobie pred podaním návrhu na súd, ako i za obdobie od 12.9.2004 do 30.8.2005, zamietol. Žalobkyňi náhradu trov konania nepriznal. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobkyňa nie je zárobkovo činná, štúdiom na vysokej škole sa pripravuje na budúce povolanie. Pri určení rozsahu výživného prihliadol na odôvodnené potreby žalobkyne a zárobkové možnosti a schopnosti rodičov. Vzal do úvahy, že obidvaja rodičia majú ďalšie tri vyživovacie povinnosti. Výživné určil od podania návrhu na začatie konania v rozsahu 2 500,-- Sk. Keďže v období od 12.9.2004 do 30.8.2005 žalobkyňa bola v zahraničí, kde pracovala, nebola odkázaná na výživu rodičov. Výživné jej znova patrí od 1.9.2005, kedy začala študovať na vysokej škole. Od tohto obdobia

považoval za primerané výživné v sume 3 000,-- Sk. Po započítaní plnenia v sume 16 200,-- Sk, určil zročné výživné za obdobie od 22.12.2003 do 25.1.2007 v sume 55 199,-- Sk, ktoré povolil žalovanému splácať v 500,-- Sk mesačných splátkach.

Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo 6. marca 2008 sp.zn. 6 Co 450/07 na odvolanie žalovaného smerujúceho do výšky výživného a určenia zročného výživného, rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti potvrdil a žalobkyni nepriznal náhradu trov konania. Z hľadiska určenia rozsahu výživného sa stotožnil so skutkovými zisteniami a na ne nadväzujúcimi právnymi závermi súdu prvého stupňa. V súvislosti so stanovením rozsahu zročného výživného uviedol, že námietky žalovaného o započítaní ďalších plnení v jeho prospech nie sú dôvodné, aj keby tieto plnenia poskytol. Plnenia spočívajúce v užívaní vecí patriacich do spoločnej domácnosti, v nákladoch na užívanie bytu, v priamych platbách poskytnutých žalobkyni na zakúpenie bežných vecí nižšej hodnoty, totiž na výživné nie je možné započítať. Námietky žalovaného v tomto smere preto neboli dôvodom na zmenu určenia rozsahu výživného v rozhodnom období.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal včas dovolanie žalovaný. Navrhol rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie. K prípustnosti dovolania uviedol, že odvolací súd mu nedoručil všetky písomné vyjadrenia a návrhy, ktoré žalobkyňa súdu predložila (vyjadrenie z 9.5.2007, žiadosti žalobkyne z 30.11.2007 a z 15.2.2008). K obsahu týchto písomností sa nemohol vyjadriť a predložiť, resp. označiť k nim dôkazy, ktoré by vyvrátili v nich uvedené zavádzajúce tvrdenia. Okrem toho odvolací súd nezabezpečil a nevykonal ním označené a navrhnuté dôkazy a to predovšetkým svedčiace o tom, že žalobkyňa má aj iné finančné zdroje na zabezpečenie svojej výživy. Týmto postupom mu odvolací súd odňal možnosť konať pred súdom. K veci samej uviedol, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav veci, na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie pred súdom prvého stupňa má aj inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Z nesprávnych skutkových záverov odvolací súd vyvodil aj nesprávne právne závery, najmä pokiaľ ide o určenie začiatku a konca plnenia vyživovacej povinnosti, o určenie jej rozsahu a zročného výživného.

Žalobkyňa v písomnom vyjadrení k dovolaniu žalovaného uviedla, že navrhuje jeho dovolanie zamietnuť. Poukázala na to, že žalovaný neuviedol v dovolaní žiadne nové skutočnosti, ktoré by už predtým súdy nižších stupňov neriešili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.), po zistení, že dovolanie podal účastník konania, skúmal predovšetkým jeho prípustnosť. Dospel pritom k záveru, že dovolanie smeruje proti takému rozhodnutiu, proti ktorému nie je prípustné, preto ho treba odmietnuť.

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V preskúmvanej veci žalovaný napadol dovolaním rozsudok odvolacieho súdu, ktorým odvolací súd potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa (§ 219 O.s.p.).

Podmienky prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu sú upravené v ustanoveniach § 237 a § 238 ods. 2 a ods. 3 O.s.p.

Rozhodnutiu odvolacieho súdu nepredchádzalo rozhodnutie dovolacieho súdu obsahujúce právny názor v tejto veci. Preto dovolanie podľa § 238 ods. 2 O.s.p. neprichádza do úvahy. Nejedná sa ani o rozsudok, vo výroku ktorého by odvolací súd vyslovil prípustnosť dovolania, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu. Dovolanie nie je preto prípustné ani podľa § 238 ods. 3 O.s.p.

V ustanovení § 237 O.s.p. sú vymenované vady, ktoré sú dôvodom prípustnosti dovolania smerujúceho proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu. Dovolací súd, vzhľadom na zákonnú povinnosť vždy na tieto vady konania prihliadnuť, preskúmal prípustnosť dovolania aj z hľadísk tam uvedených. Osobitne sa zaoberal námietkou dovolateľa, že konanie trpí vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p.

Pod odňatím možnosti konať pred súdom v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. treba rozumieť taký postup súdu, ktorým znemožní realizáciu tých procesných práv, ktoré účastníkom občianskeho súdneho konania procesné predpisy priznávajú za účelom zabezpečenia spravodlivej ochrany ich práv a právom chránených záujmov. Takýmto procesným právom účastníka je napr. byť predvolaný na súdne pojednávanie, právo zúčastniť sa pojednávania, robiť prednesy, nazerať do spisu a robiť si z neho výpisy, navrhovať dôkazy, vyjadriť sa k návrhom na dôkazy a k všetkým dôkazom, ktoré sa vykonali, a pod.

K námietke žalovaného spočívajúcej v tom, že odvolací súd mu nedoručil všetky písomnosti založené do spisu žalobkyňou, treba uviesť, že súd nie je povinný každú písomnosť založenú účastníkom konania doručovať protistrane. Takúto povinnosť mu Občiansky súdny poriadok ukladá len v prípade takých podaní, ktoré majú z hľadiska ich obsahu podstatný význam pre výsledok sporu. Takýmito podaniami účastníka, ktoré je súd povinný doručiť druhému účastníkovi, sú predovšetkým návrh na začatie konania (§ 79 ods. 4 O.s.p.), odvolanie (§ 209a ods. 1 O.s.p.), dovolanie, prípadne podania, ktorých obsahom je skutkový a právny rozbor prejednávanej veci. Súd rozhodne nemá za povinnosť doručovať druhému účastníkovi odpoveď na podané odvolanie, podania, ktorých obsahom sú rôzne žiadosti účastníka (napr. žiadosť o urýchlenie vydania rozhodnutia) a pod.

V posudzovanej veci žalovaný namietal, že odvolací súd mu nedoručil vyjadrenie žalobkyne k jeho odvolaniu z 9.5.2007 a podania označené žalobkyňou ako žiadosti o urýchlenie rozhodnutia vo veci o určenie výživného z 26.11.2007 a zo 14.2.2008 (15.2.2008 podanie došlo na krajský súd). Ide o procesné úkony, ktorých obsahom nebol skutkový, prípadne právny rozbor veci a neboli v nich uvedené žiadne nové skutočnosti, ku ktorým by bolo potrebné zaujímať stanovisko, prípadne na ich vyvrátenie navrhovať dôkazy. Vo vyjadrení k odvolaniu z 9.5.2007 žalobkyňa len uviedla, že súhlasí s rozsudkom okresného súdu a navrhuje odvolanie žalovaného zamietnuť. V ostatných dvoch podaniach žalobkyňa žiadala súd, aby vo veci urýchlene rozhodol. Nebolo preto povinnosťou odvolacieho súdu tieto podania žalobkyne žalovanému doručiť. Takáto povinnosť odvolaciemu súdu nevyplýva zo žiadneho ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku.

Pokiaľ dovolateľ namietal odňatie možnosti konať pred súdom tým, že odvolací súd nezabezpečil a nevykonal ním označené a navrhnuté dôkazy a to predovšetkým svedčiace o tom, že žalobkyňa má aj iné finančné zdroje na zabezpečenie svojej výživy, treba uviesť, že súdna prax je jednotná v tom, že účastníci sú povinní označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení, pričom za dôkaz môžu slúžiť všetky prostriedky, ktorými možno zistiť stav veci, najmä výsluch svedkov, znalecký posudok, správy a vyjadrenia orgánov a právnických osôb, listiny, ohliadka a výsluch účastníkov (§ 120 ods. 1 veta prvá a § 125 veta prvá O.s.p.). O tom, ktoré z navrhovaných dôkazov (ale aj tých, ktoré nie sú navrhované) budú vykonané, prípadne akým spôsobom, rozhoduje však súd. Z uvedeného je zrejmé, že Občiansky súdny poriadok účastníkovi konania priznáva právo vykonanie určitého dôkazu navrhnuť. Toto procesné oprávnenie žalovaný v danej veci aj využil (nebolo mu odňaté). Rozhodnutie

o tom, či navrhnutý dôkaz bude vykonaný, prípadne akým spôsobom, zákon ponecháva súdu. Súd preto svojím postupom žalovaného nevytlúčil z realizácie žiadneho procesného práva, ktoré mu Občianky súdny poriadok priznáva.

Dovolateľ preto neopodstatnene namietal, že postupom odvolacieho súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Dovolací súd teda nezistil, že by konanie pred odvolacím súdom bolo postihnuté vadou v zmysle § 237 písm.f/ O.s.p. tak, ako to tvrdil žalovaný. Rovnako nezistil ani existenciu žiadneho ďalšieho dôvodu obsiahnutého v taxatívnom výpočte uvedenom pod písmenami a/ až e/ a g/ ustanovenia § 237 O.s.p. Dovolanie v tejto veci preto ani podľa týchto zákonných ustanovení prípustné nie je.

Keďže dovolací súd nezistil skutočnosti, ktoré by opodstatňovali prípustnosť dovolania žalovaného podľa § 237 O.s.p. a dovolanie nie je prípustné ani podľa § 238 O.s.p., ním podaný opravný prostriedok odmietol podľa § 243b ods. 4 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm.c/ O.s.p. Riadiac sa pritom právnou úpravou dovolacieho konania, nemohol sa zaoberať napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

O náhrade trov dovolacieho konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm.c/ O.s.p. (s použitím analógie) v spojení s § 243b ods. 5 O.s.p., keď neboli dané dôvody pre použitie odseku 2 tohto ustanovenia, pretože žalobkyni v súvislosti s dovolacím konaním žiadne trovy nevznikli.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 27. mája 2009

JUDr. Rudolf Čirč v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová

